

pohled na prostranství před kostelem

věž kostela

pohled ze severozápadu

pohled ze severovýchodu

pohled z jihovýchodu

pohled z jihu

pohled z jihozápadu

SITUACE

Pozemek ve tvaru L nedává příliš mnoho prostoru a tak bylo cílem pozemek dobře využít, zároveň však vytvořit příjemné volné prostranství před hlavním vchodem. Tím, že je pozemek položen ve svahu, byla snaha, aby měl kostel akcent, kterým se bude vypínat do volného prostoru; nejvyšší bod břítu s křížem shlíží směrem do údolí. Nejvyšší bod pozemku ze severu určuje výšku 1. NP, ze severu je též situován bezbariérový přístup (bezbariérově se lze dostat do kostela i z exteriéru pod pergolami kolem chrámu od vchodu do farního zázemí).

Důsledně bylo dbáno na provozní oddělenosti; farní zázemí je umístěno v severní části pozemku, na jihozápadě je ubytování salesiánů, ve středu pak leží samotný kostel. Objekt ubytování je od ostatní stavby oddělen krytou uličkou, aby byla narušena dlouhá jižní fasáda a bylo využito i možnosti výhledu, který pozemek nabízí. Touto uličkou je možné i vstoupit po dřevěných schůdkách ve svahu na hlavní prostranství kostela. Téma cesty se objevuje dále v exteriéru objektu v podobě zastřešené pergoly, která sleduje kostel ze severu a propojuje jej z vnějšku s farním zázemím. Toto řešení bylo zvoleno i s ohledem na blízké parkoviště, které je tímto řešením přirozeněji zakomponováno do stavby. Maximální výška stavby od stávajícího terénu je 15,7 m.

Pozn.: úpravy pozemku za hranicemi dotčeného území jsou ilustrací, závisí na dohodě s majiteli okolních pozemků.

LEGENDA

±0,000 = 346,25 m n.m.

- HRANICE POZEMKŮ
- HRANICE DOTČENÉHO ÚZEMÍ (POZEMKY P.Č. 5037/30, 5037/32, K. Ú. LIŠNĚ)
- HRANICE PLOCH
- STAVEBNÍ OBJEKTY V OKOLÍ
- VCHOD DO OBJEKTU
- NOUVOZVÝ VÝCHOD
- VJEZD DO GARÁŽE
- BEZBARIEROVÝ VSTUP

Návrh novostavby kostela v Brně-Líšni 1

KONCEPCE KOSTELA

Kostel Sestání Ducha sv. je spojením farního kostela jednoho brněnského sídliště se salesiánskou spiritualitou. Je chybějícím článkem, který ještě zbývá realizovat, aby bylo Salesiánské středisko mládeže kompletní a farníci z Líšně měli svůj domovský kostel. Sestání Ducha sv. je v Bibli jednou z nejdůležitějších událostí a byla mnohokrát výtvarně zpodobněna. A i když dnes žijeme ve společnosti, kde je až příliš mnoho věcí relativizováno a rozostřeno, chtěli bychom, aby bylo na první pohled znát, že se jedná o kostel a žádný jiný typ stavby. Na druhý pohled pak, aby bylo aspoň trochu zřejmé pomocí symbolů, že kostel je zasvěcen Duchu sv.

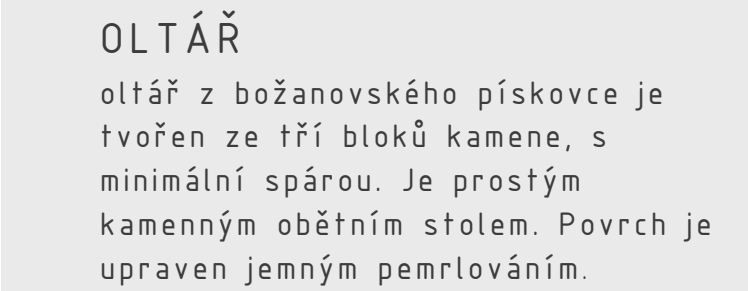
Východiskem k architektonickému návrhu novostavby kostela se zázemím bylo kromě daných vnějších podmínek i několik myšlenek, které určovaly, jakým směrem se pojetí tak specifické stavby, jakou kostel je, ubírala. Celkově je objekt kostela koncipován jako cesta (cesta našeho života k životu věčnému, cesta, kterou neputujeme sami, ale můžeme na ní čekat pomoc působením Ducha sv. a svátostí). Někdy nás třeba cesta nevede úplně přímo a každý máme svou jedinečnou cestu (šikmý směr hlavního průchodu kostelem, pergoly kolem kostela a různé pojetí cesty z různých směrů), přesto na jejím konci je jasný cíl, věčný život s Ježíšem Kristem (v kostele svatostánek). A jako je jednou z charakteristik salesiánského působení ve světě otevřenost všem lidem, zvláště pak různé zněvhodněné mládeži, i cesty ze všech směrů odkazují na tuto skutečnost.

Vzhledem k okolnímu panelovému sídlišti byla zvolena pravoúhlá stavba, která příliš neprovokuje svými tvary a sídlišti se přiměřeně přizpůsobuje. Kostel je tu pro lidi z tohoto sídliště... Půdorys kostela ve tvaru obdélníka s poměrem stran ve zlatém řezu může být snad odkazem na Božskou dokonalost. Břít, nebo věž, která celou stavbu dělí a zároveň určuje směr cesty, může být symbolem Kristovy oběti, která obrátila naruby statické chápání Boží lásky, rozdělila sebe, vydala se za nás až do krajnosti. Směr, kterým břít stavbu prochází, určuje dění v chrámu. Objekt samotného kostela s bílou omítkou má být připomenutím Boží stability a pevnosti; objekty farního zázemí a ubytování pro salesiány s obkladem z dřevěných latí pak křehkosti a touhy být spáleni ohněm Svatého Ducha. Oranžová, jako akcentující barva, je zřejmým odkazem na oheň. Duch sv. v podobě sklánějící se holubice z latí se potom objevuje na západní, východové fasádě kostela. Veni, Sancti Spiritus! Přijď, Duchu svatý! ... Latinská prosba o sestání Ducha sv. na severní fasádě odkazuje k Duchu sv. i slovy modlitby.

PROPOČET INVESTIČNÍCH NÁKLADŮ STAVBY

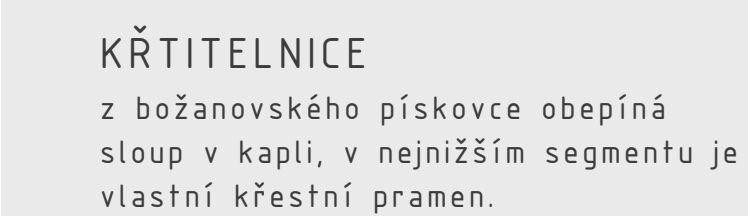
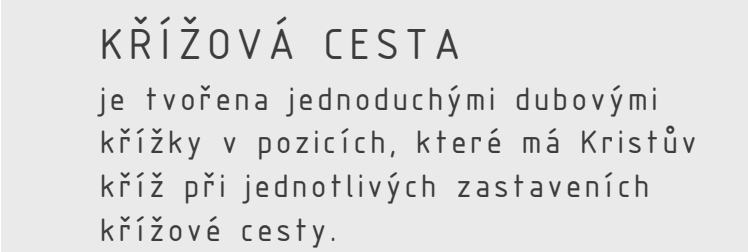
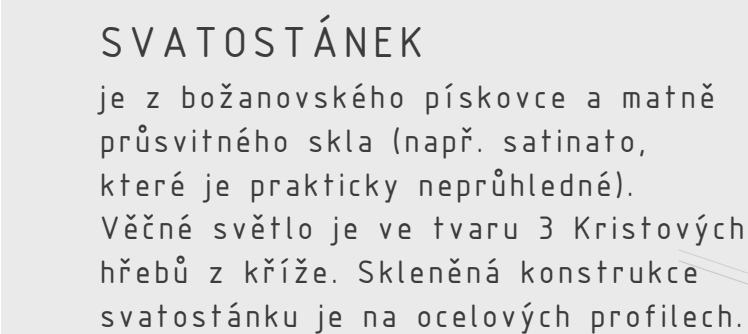
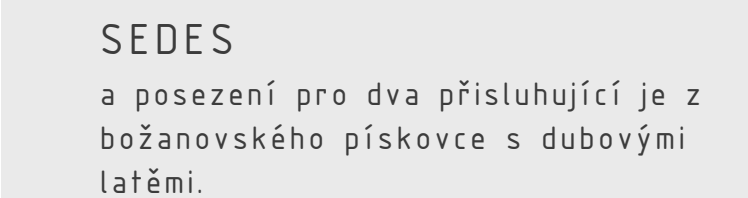
- 1) stavba kostela se zázemím:
 - farní zázemí (4355 m³): 21,3 mil. Kč
 - kostel (9920 m³): 64,5 mil. Kč
 - 2) ubytování salesiánů (970 m³): 4,3 mil. Kč
 - 3) interiér kostela: 2,0 mil. Kč
 - 4) úprava terénu (sadové úpravy, komunikace): 1,4 mil. Kč
- Informativní cena celkem bez DPH: 93,5 mil. Kč

Zdůvodnění: Vzhledem k rozsahu přidružených provozů, které jsou ke kostelu plánovány, bylo zváženo, že je třeba navrhout kostel tak, aby nebyl pouze jejich doplňkem, ale bylo patrné, že jde v první řadě o duchovní stavbu. Dále bylo rozhodnuto o dostatečně velké vstupní hale, která stavbu prodražuje, bez které se však kostel o 300 místech nemůže obejít. Další položkou navyšující rozpočet je farní sál v suterénu, avšak situování pozemku této dispozici vyhovuje asi nejlépe. A jelikož okolní panelové domy mají kolem deseti pater a značně převyšují okolní horizont, bylo vhodné navrhout stavbu spíše vyšší, která by mezi nimi úplně nezapadla. Zároveň plocha bohoslužebného prostoru pro 300 sedících vyžaduje určitou dostatečnou světlovýšku. Na úkor estetického a částečně funkčního snížení světlovýšky na kůru by však bylo možno stavbu kostela o 1 až dva metry snížit a ušetřit náklady.

AMBON

z božanovkého pískovce je z jednoho kusu kamene ve tvaru seřízlého hranolu. Vystupuje směrem k věřícím, stejně jako Slovo Boží. Ve spodní části je vytvořen prostor pro nohy lektora.

DISPOZICE STAVBY

HLAVNÍ HMOTOU a centrem celé stavby je kostel. Je propojen z vnitřku i z vnějšku s farním zázemím, je však zároveň provozně a z velké části i stavebně nezávislý na ostatních částech stavby.

CHOD do kostela je po schodišti ze západu, ze zpevněného prostranství, před ním je vytvořen krytý prostor, který může být využitelný k různým, např. i liturgickým účelům. Rampa, která je vytvořena vedle schodiště, není podle standardů pro bezbariérový vstup do objektu, může být však používána pro kočárky, případně s pomocí i pro osoby na invalidních vozících. (Bezbariérový vstup je ze severu od farního zámečku). Do objektu kostela se vstupuje hlavním vchodem, který je umístěn v břitu a nádvěstníka následně proslavěný bří orientuje k bohoslužebnému prostoru.

Před tímto prostorem je vytvořen dostatečně prostorný VESTIBUL, který je rozcestníkem do dalších místností a zároveň má sloužit jako místo setkávání věřících před a po bohoslužbách, být informačním místem o životě farnosti, i třeba může být využit k malým výstavám. Odtud je vstup do farního zázemí, je zde umístěn hygienické zázemí kostela, i schodiště vedoucí na kůr a do suterénu, kde má své místo farní sál

FARNÍ SÁL s podiem môže sloužiť rovnako miestu k poňadani menších oslav i k jednoduchým divadelným a koncertným predstaveniam, promitám, prednáškam apod. Sál je prístupný po schodoch na obe vertikálne plošiny pre imobilní návštevníky z 1. NP, je také možné po venkovnom schodoch sestúpiť do suterénu priamo z exteriéru. Sál má v tomto podlaží umiestny všetky potrebné provozy, ktoré jsou nutné k bezkonfliktnému fungovaniu hosiobuhodného priestoru a farného sálu (sklady, kuchyň, šatna, WC, úklid, pbeblání dítí). WC pro osoby na invalidních vozících je v 1. NP.

BOHOSLUŽEBNÝ PROSTOR (pro 300 sedících osob a 100 stojících) má v 1. NP nepravidelný tvar s hlavním průchodem směřujícím šikmo přes obdélný půdorys kostela ze severozápadního rohu stavby k jihovýchodu. Průchod je osvětlován přirozeným denním světlem ze světlíku v podobě břítu, který určuje nepravidelné dispoziční řešení.

Prostorný PRESBYTÁŘ je umístěn do jihovýchodního rohu kostela. V severovýchodním rohu je navržena křestní kapele.

MÍSTNOST PRO RODIČE S DĚTMI je v severní stěně, je prosklená tak, aby byl umožněn dobrý vizuální kontakt jak s presbytářem, tak i s kaplí. Prosklenou stěnu směrem ke kapli je možné zafárnout roletami a vytvořit tak prostor, kde lze instalovat např. betlém.

ZPŮVĚDNÁ MÍSTNOSTI jsou provozně koncipovány na anonymní zpověď i rozhovor s knězem z očí do očí. Nabízí využití z různých prostorů kostela a fary (lze čekat jak v čekárně fary, tak je možné vycházet z vycházet i prostorem pro rodiče s dětmi a být tedy přístupné i z liturgického prostoru). Je tak umožněno provozně výhodné používání zpovědníků v běžné době i zvýšeném provozu.

SAKRISTIE byla po uvážení a dobrých zkušenostech z jiných českých kostelů umístěna v blízkosti presbytáře tak, aby byla umožněna jeho jednoduchá a rychlá obsluha, zároveň však její situování dovoluje, aby mohl být veden ze sakristie přes faru slavnostní průvod od hlavního vchodu až k oltáři.

FARNÍ ZÁZEMÍ je dvoupodlažní, vstupuje se do něj ze severu od polikliniky. Krytá pergola s bezbariérovou rampou vede návštěvníka z ulice až ke vchodu. Fara se provozně prolíná s některými provozy kostela (zpovědnice, místnost pro rodiče s dětmi) tak, aby bylo možné jejích variabilní využití v různých situacích. Do přízemí je dál umístěn vestibul (slouží hlavně v době uzavření kostela), třída s malou kuchýnkou a dále trojgaráž s dílnou. Přiležitostně ubytování hostů je řešeno ve dvou komfortních 2-lůžkových pokojích s kuchýnkou, kterých mohou být v případě potřeby velmi snadno upraveny na bydlení pro faráře a kaplana.

Kůr zaujímá prostor nad vstupní halou, ze které se na něj vstupuje; je rozdělen na dvě části spojené přechodovým můstkem. Jižní část je určena pro schůli s varhanami a komorním orchestrem. Pro sbor je možno upravit kůr stupňovitě. Severní část kůru lze vybavit stálou zvukovou aparaturou pro hudební skupiny. Vzhledem k možné účasti většího počtu lidí vede z kůru vnější požární schodiště přes střechu farní části do volného prostoru. Pokud by vznikla nutnost kůr provozně oddělit od haly, je možné na kůr vybudovat kolem schodiště uzavíratelné, odhlučnění proslékný prostor tak, aby co nejméně esteticky kůr narušoval.

UBYTOVÁNÍ SALESIÁNŮ je úplně provozné a z velkých či stavebně nezávislé na ostatních částech stavby, vchod je pouze z nadvorí před kostelem. Je dvoudvořadní, umístění v jihozápadním cípu pozemků. Řešení je velmi podobné jako rodinný dům, a tak může být i případně využíváno. Spodní patro je určeno pro společné setkávání u stolu i při modlitbě, s návštěvami i jen v kruhu bratří. Horní patro zaujímají 4-1úložkové pokoje s vlastním hygienickým zázemím.

KONSTRUKCE A MATERIÁLY

KOSTEL je materiálově a konstrukčně pojat tak, aby splnil důstojně požadavky, které jsou na něj kladeny

SVISLÉ KONSTRUKCE nosných stěn
jsou navrženy z monolitického
železobetonu, stejně tak jako stropy

s trámy v suterénu a přízemí. Vnitřní schodiště je ocelové schodnicové. Zákłady nejsou blíž v tomto stádiu projektu specifikovány; vzhledem k předpokládaným navážkám a částečnému podsklepení objektu bude třeba provést podrobný geologický průzkum.

ZASTŘEŠENÍ ploché střechy kostela je konstruováno pomocí ocelových příhradových vazníků, plášť střechy je položen na ocelovém trápasovém plechu. Dva hlavní vazníky (o výšce cca 2 m) vedou souběžně s břitem (věží), v místě nosné stěny u dveří do liturgického prostoru je rozpon vazníku zkrácen pomocí železobetonových sloupů na cca 25 m. Na hlavní vazníky pak kolmo dosedají vedlejší vazníky, na kterých leží konstrukce střechašního pláště. Břit je tvořen dvěma příhradovými vazníky (výška je cca 2,5 m, rozpon je cca 25 m, úhel 27°) zavětrování je tvořeno lanovými ocelovými řáhy. Vazník je zavěšen na železobetonových sloupech, v místě nosné stěny u vchodu do chrámového prostoru je jeho rozpon zkrácen. Kříž na špičce břitu je ze železobetonu, omítnutý stejně jako fasáda.

VNĚJŠÍ STĚNY jsou kontaktně zatepleny polystyrenem, fenokovrstva velmi jemnozrnná omítka bílé barvy je upravena kartáčováním pro dosažení jemně plastického vzhledu fasády. Povrchovou konstrukci bříty tvoří OSB desky s fenokovrstvou omítkou, zateplení mezi deskami je minerální vatou. Prosklené konstrukce jsou navrženy v celovém systému Jansen

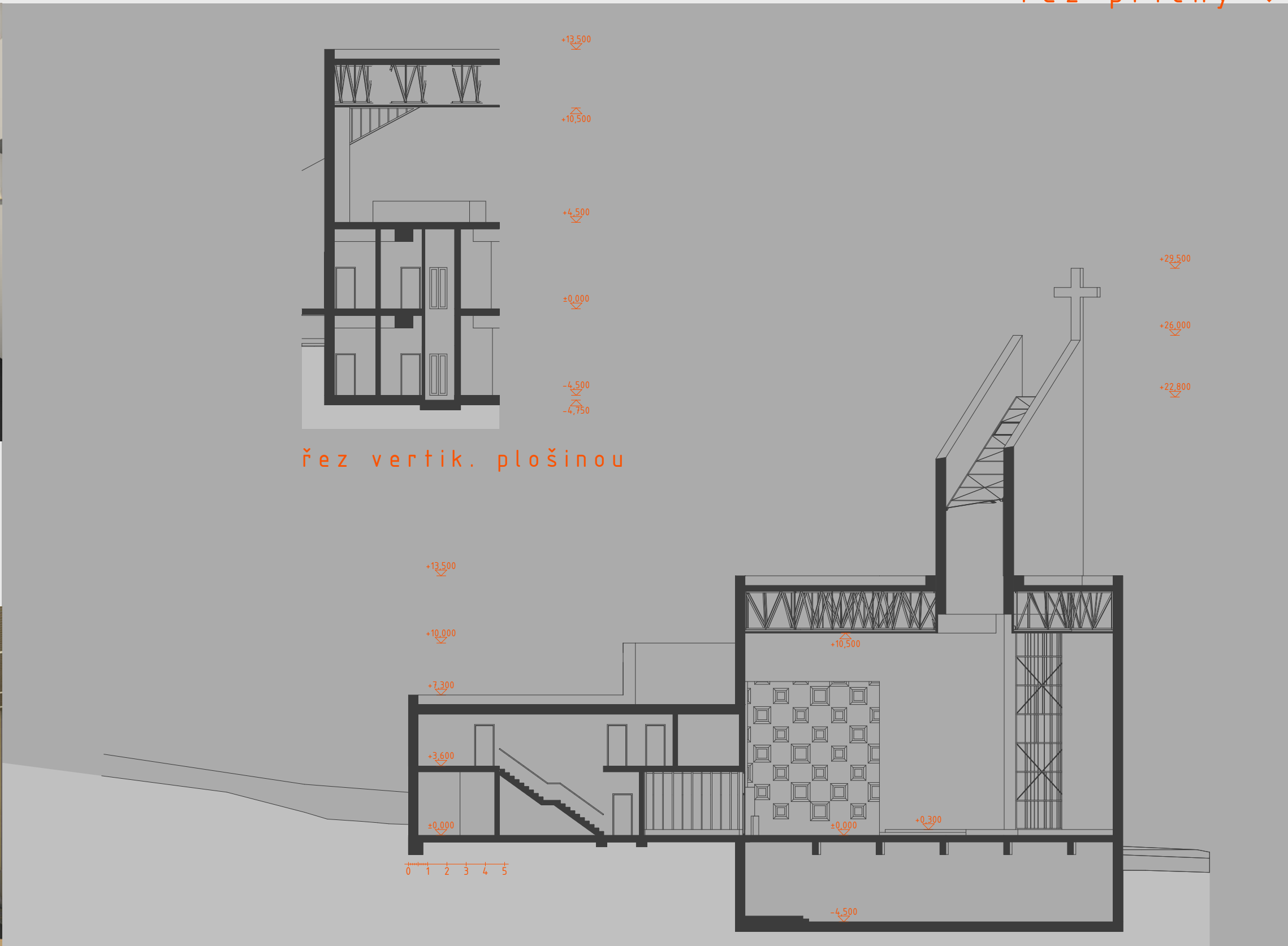
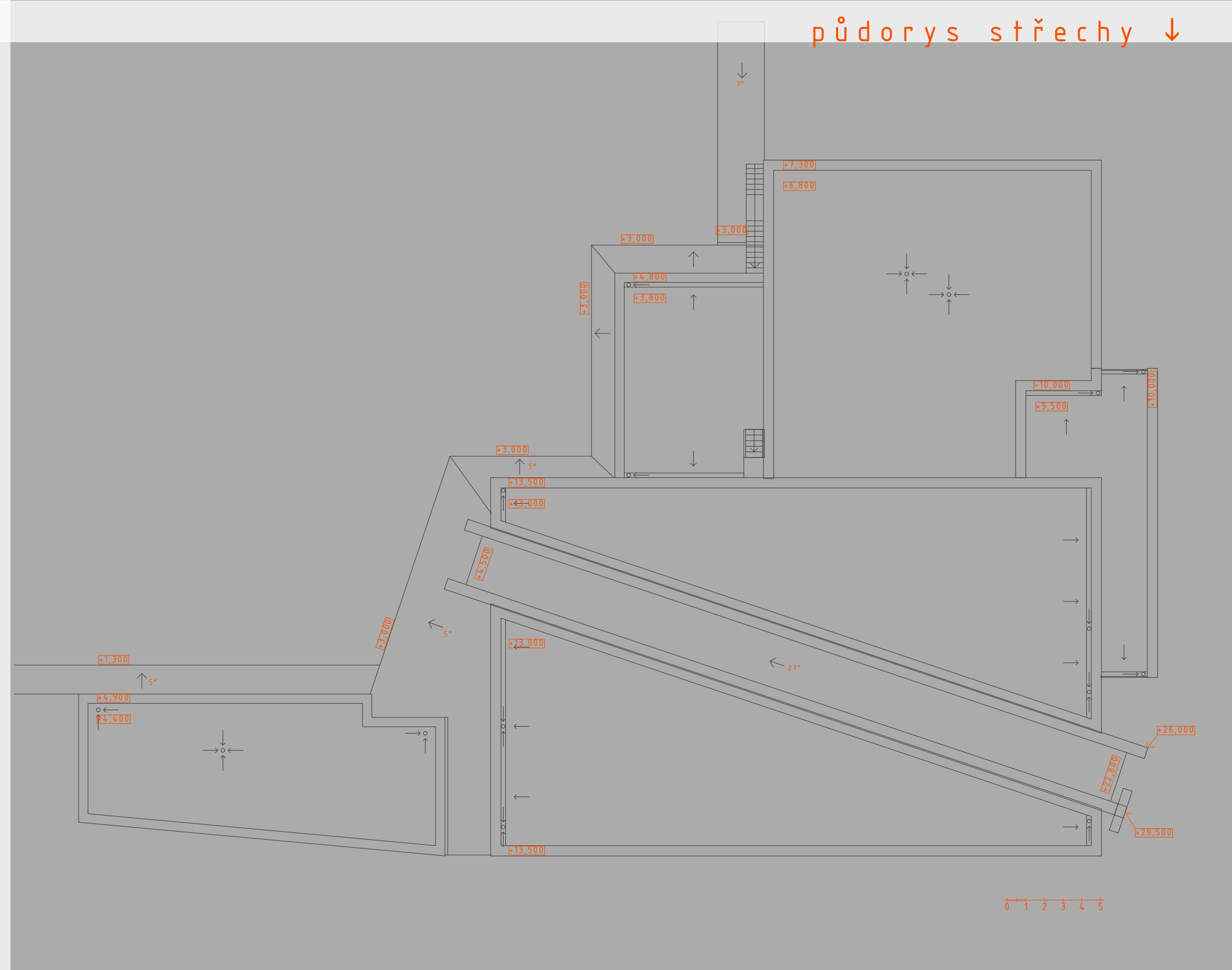
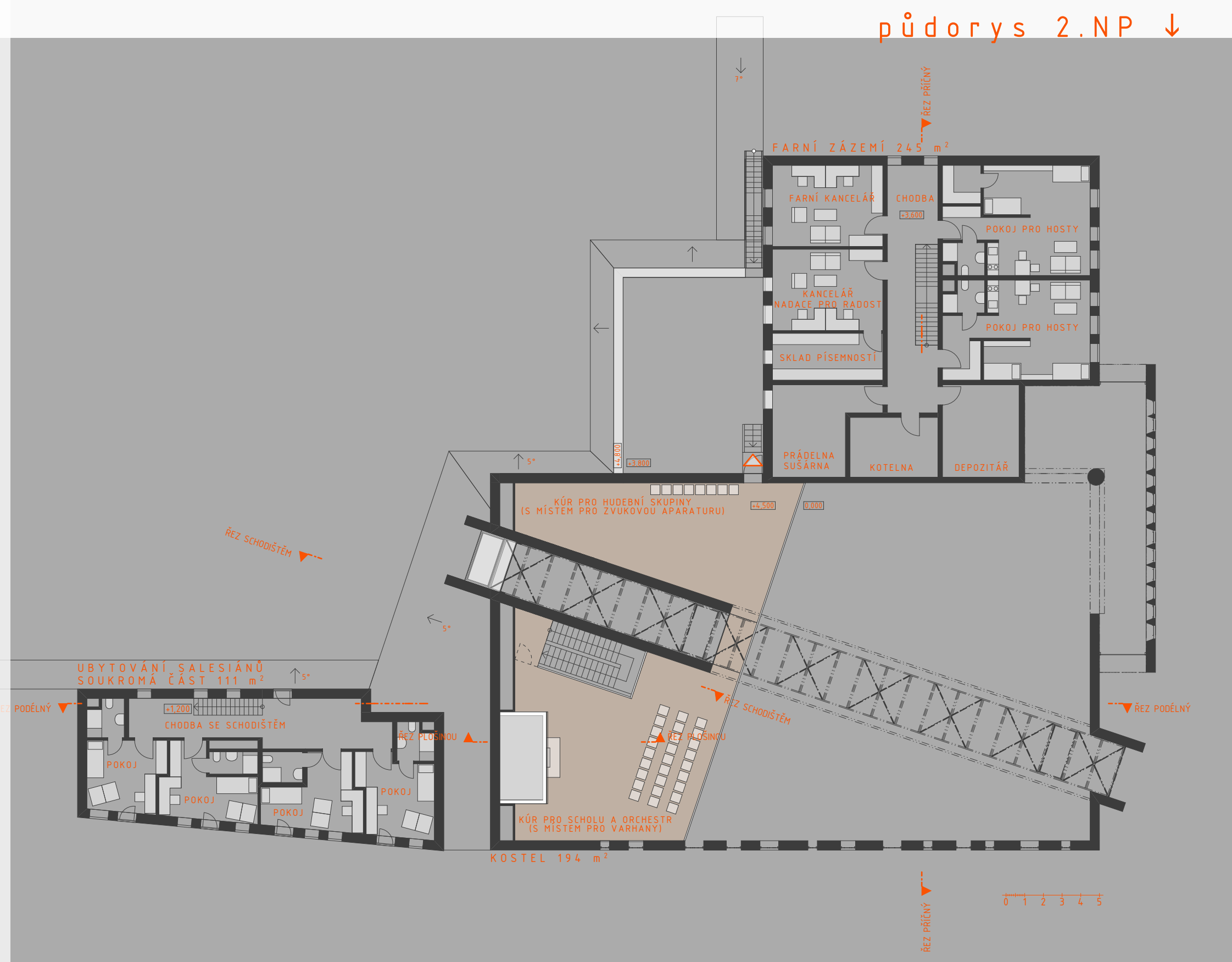
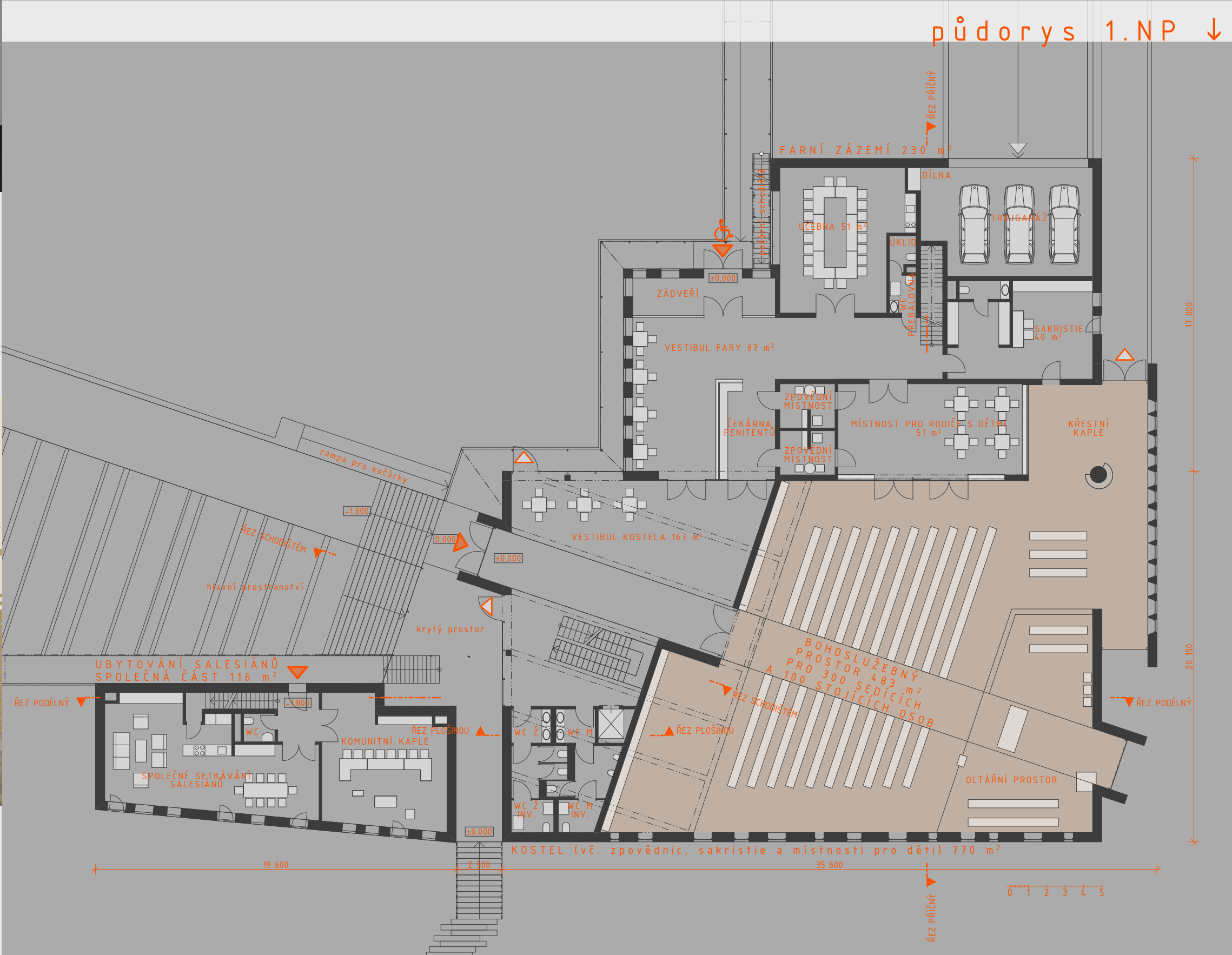
VISS, v metalickém šedém laku. Více povrchových materiálech viz interiér kostela.

FARNÍ ZÁZEMÍ a UBYTOVÁNÍ SALESIÁNŮ jsou z obdobných konstrukcí a materiálů.

SVISLÉ KONSTRUKCE jsou z keramických tvárníc, schodiště jsou monolitická železobetonová stejně jako stropy. **VNĚJŠÍ STĚNY** jsou dvouplášťové s minerální izolací a modřínovým obalváním na dřevěném roštu, resp. s šedým deskovým okladem (např. Cembrit). Okna jsou plastová se šedými metalickými rámy a oranžovým rámem u otvíracích částí.

STŘECHY všech hlavních objektů jsou ploché. Odvodnění je řešeno u farních zázemí a ubytování salesiánů vpuštěm v kotelu, kaple a vstupu do farních zázemí zařazkovými žlaby. Kanalizační potrubí je vedeno buď instalacími jádry, či ve stěně. Pergoly jsou šikmo se sklonem 5°, resp. 7°, odvodněné jsou hranatými pozinkovanými okapy. Věž má sklon 27°, odvodněna je též hranatým pozinkovaným okapem.

VNĚJŠÍ PROSTORY kolem kostela a přilehlých budov jsou částečně kryty pergolami z pozinkované oceli s modřínovým laťováním a průsvitnou plastovou krytinou. Dláždění nádvoří a cest je kombinací pískovcové a hladké velkoformátové betonové dlažby, příp. betonové zámkové dlažby pod pergolami. Vnější schodiště u hlavního vchodu je schodnicí ocelové s pískovcovým obkladem.

Návrh novostavby kostela v Brně-Líšni 2

pohled od vchodu na presbytář

pohled z kůru na presbytář

pohled od kaple na vchod

pohled do věže

INTERIÉR LITURGICKÉHO PROSTORU

LITURGICKÝ PROSTOR kostela je halovým prostorem, s důrazem v jihovýchodním rohu, kde se nachází presbytář. Presbytář je nepravidelného tvaru, v ose bítu je umístěn pískovcový oltář, v pokračování osy je pak prosvícený svatostánek z průsvitného skla. Kladen je důraz na ztvárnění přirozeného denního osvětlení, které proniká jak shora břítem v podobě denního světla přes matné průsvitné sklo, tak kolmo přes vitráže se symbolickým geometrizovaným ztvárněním ohně jako symbolem sestoupení Ducha sv.

KŘESTNÍ KAPLE je v blízkosti presbytáře u jižní stěny kostela i zároveň místnosti pro děti tak, aby byla v zorném poli věřících i snadno přístupná pro kněze. Osvětlena je denním světlem ze dvou velkých prosklených ploch s matně průsvitným sklem, z nichž severní zároveň slouží i k nouzovému úniku, obě potom k přirozenému větrání okny u podlahy a stropu. Malá čtvercová okénka s barevným sklem mohou být symbolikou duší zapálených ohněm Ducha sv. při křtu. Mohutný sloup s obkladem z pískovce, kolem kterého je vytvořena pískovcová křtitelnice, může být chápán jako odkaz na dar víry, který jsme ve křtu obdrželi a který podepírá náš život.

OLTÁŘNÍ STĚNA kromě kříže z masivního dubového dřeva představuje zasvěcení kostela Sestlání Ducha svatého. Podklad modřínového laťování je malován na omítku ve vačeru rudé, oranžové a žluté. Rudá ohně se spojuje s rudou barvou Kristovy krve.

HLAVNÍ VITRÁŽ představující oheň Ducha sv., a stejně jako ostatní vitráže v oknech, je dělána tradiční technikou do olověných pásků. Sklo je průsvitné, od rudé po žlutou. Celkem 13 oken symbolizuje 12 apoštolů a Pannu Marii, na které byl vyliit oheň Ducha sv. při Letnicích.

LEGENDA pohledů
1 modřínový laťovaný obklad na bílé omítce, latě vodorovné, směrem nahoru je jejich rozteč větší
2 bílá strukturovaná omítka
3 neotvíravá okna v ocelových rámech (stříkaná tmavě šedá metalická barva), skla barevná průsvitná se škálou od rudé po žlutou
4 vitráž v ocelových rámech (stříkaná tmavě šedá metalická barva)
5 zábradlí z nerezového dutého obdélníkového profilu
6 nerezová kartáčovaná deska
7 čiré bezpečnostní sklo lepené s fólií
8 prosklená stěna z ocelových rámu (stříkaná tmavě šedá metalická barva), sklo matně průsvitné, čiré
9 vnější dveře, povrch laminát bílý
10 prosklená stěna z čirého skla ve dřevěných dubových rámech, lazura čirá
11 křížová cesta
12 prosklená stěna z matně průsvitného čirého skla ve dřevěných dubových rámech, lazura čirá, otvíravé části oken
13 modřínový laťovaný obklad na tmavě šedé omítce, latě svislé, s proměnnou roztečí
14 písňalové varhany

LAVICE: Prostor pro věřící je vybaven kostelními lavicemi s kleátkky, podél stěn jsou lavice bez kleátek. Lavice jsou z dubových masivních laťů upravených na dutých profilech z nerezové oceli, s jemně kartáčovaným povrchem. Dřevo je ošetřeno bezbarvou lazurou.

DLAŽBA: Liturgický prostor je vydlážděn slinutou světle a tmavě šedou velkoformátovou dlažbou v dezénu kamene (např. Rako Stone).

PODHLÉD: Je tvořen akustickým pohledem šedé barvy překrytým dřevěným modřínovým laťováním.

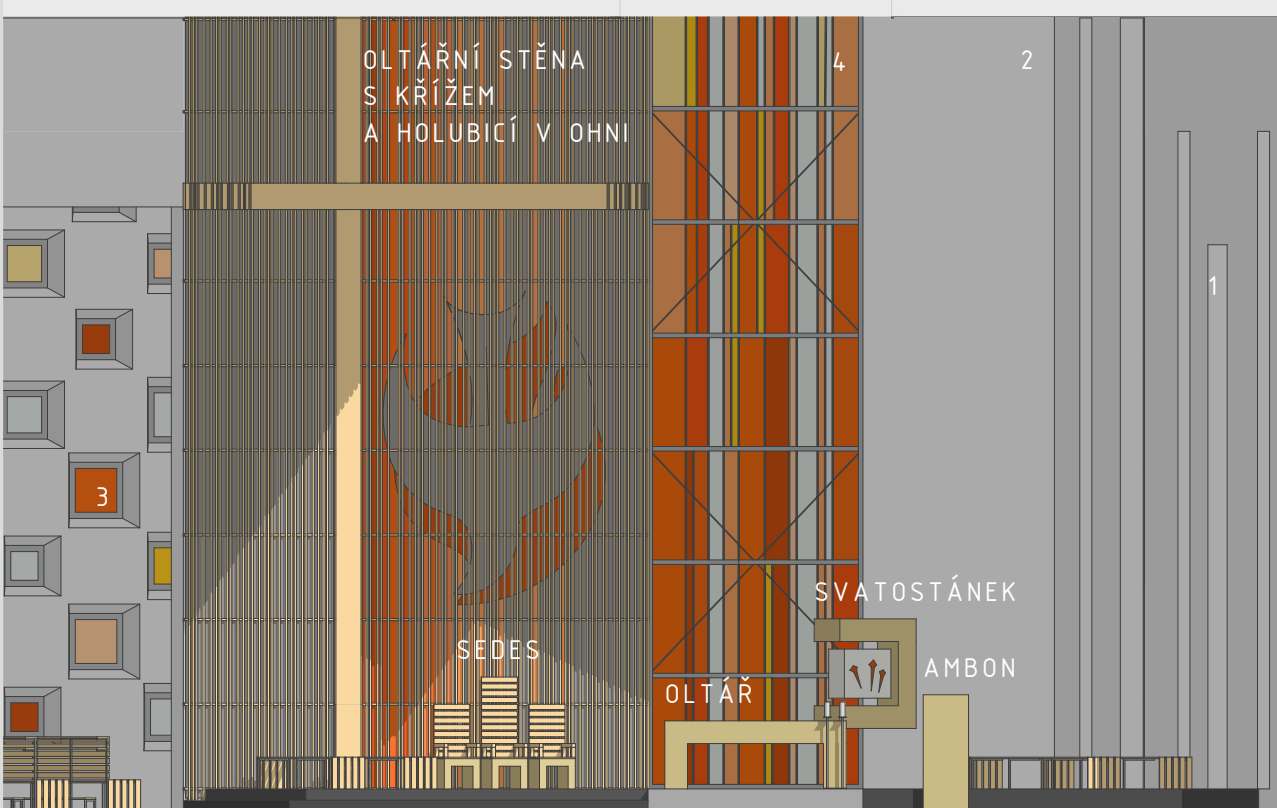
VĚTRÁNÍ: Liturgický prostor je možné přirozeně větrat. Otvírává okna v úrovni věřících a dálkově ovládané otvírává okno v nejvyšším bodě bítu a kaplí umožňuje proudění vzduchu i v teplejších měsících.

UMĚLÉ OSVĚTLENÍ: Osvětlení je řešeno zapuštěnými světly v podhledu, aby nebyl narušován volný prostor haly. Osvětlení presbytáře obstarávají reflektory, osvětlení celkového bohoslužebného prostoru je dvěma pásovými zářivkovými tělesy nad hlavní uličkou, nepravidelně umístěnými pásovými zářivkami v podhledu a reflektory ze stran.

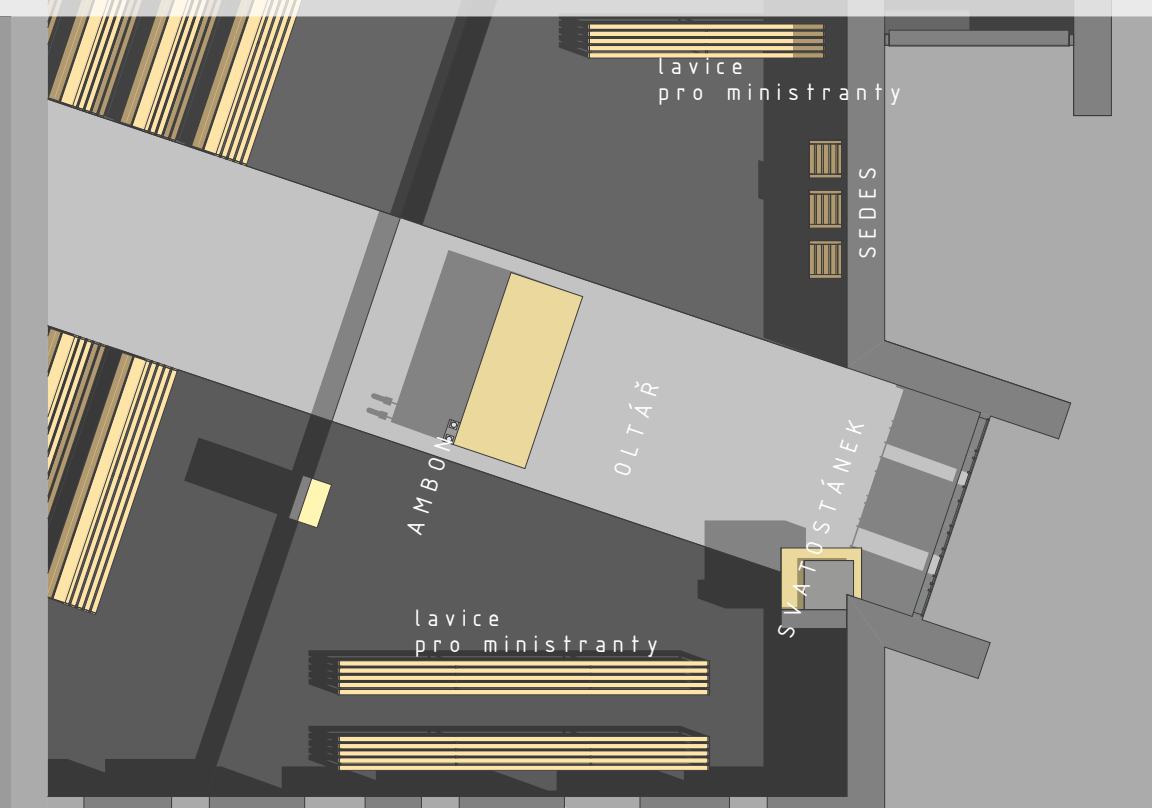
AKUSTIKA: Akusticky je prostor vhodný především pro mluvené slovo a reprodukovanou hudbu díky svému tvaru i dřevěným obkladům. Pro zvýšení množství odrazů je možné umístit na podlíné stěny akusticky odrazivé obložení.

LEGENDA liturgického prostoru

- 1 vitrážové okno s motivem ohně
- 2 bílá strukturovaná omítka
- 3 okno z barevného průsvitného skla v ocelovém rámu (tmavě šedá metalická barva)
- 4 hlavní vitráž s motivem ohně

pohled na oltářní prostor 1:100

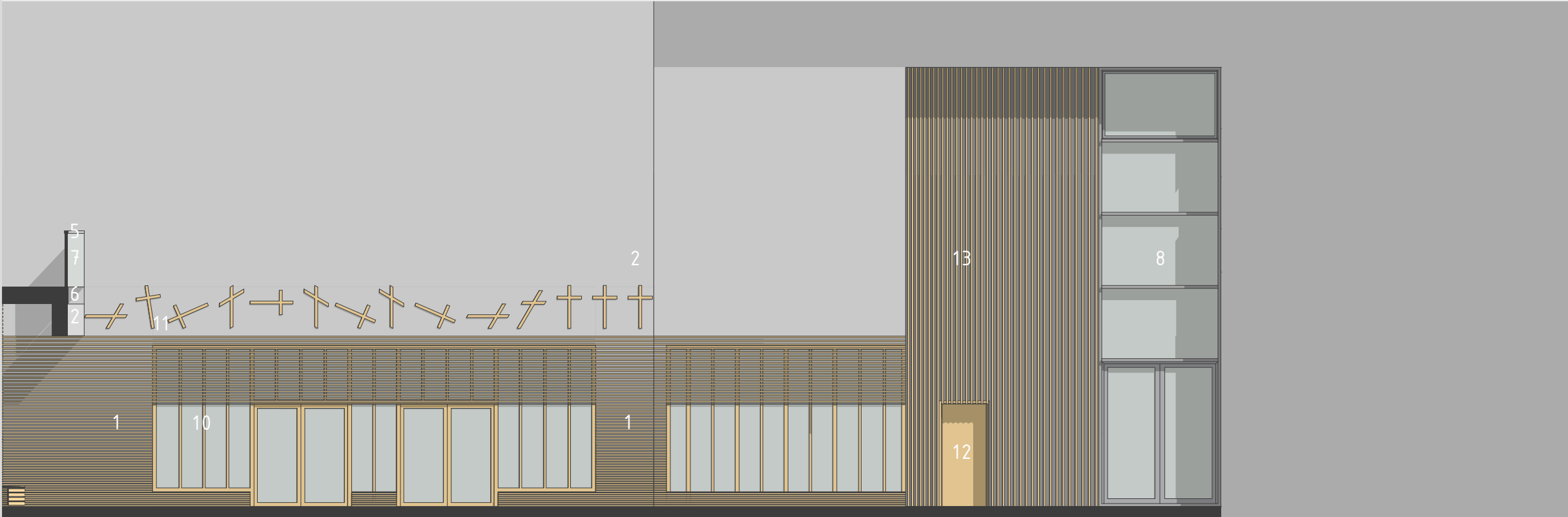
půdorys oltář. prostoru 1:100

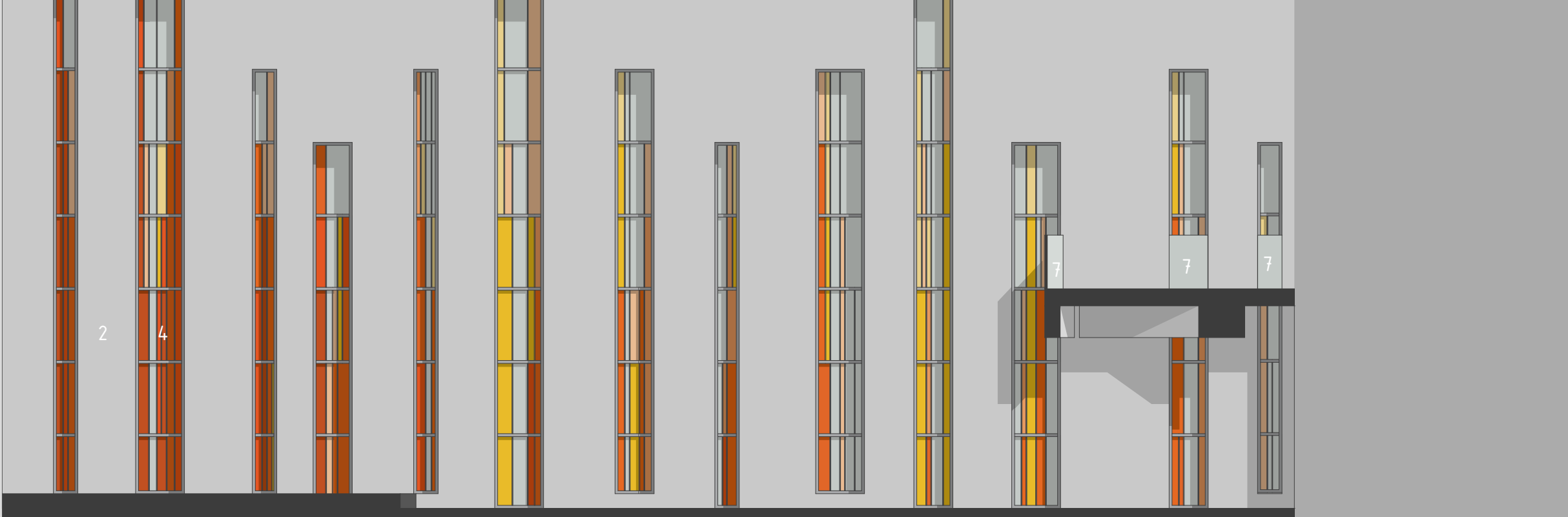
rozvinutý pohled na západní stěnu (bez kůru) 1:100

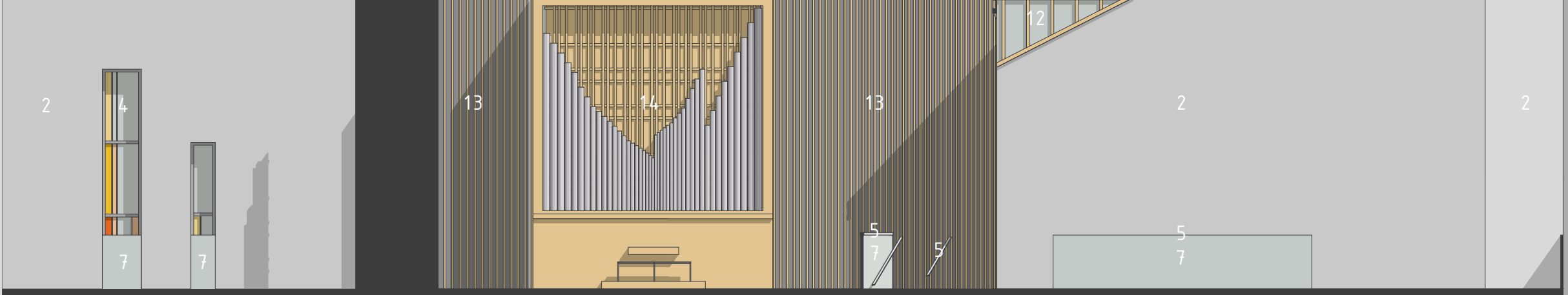
rozvinutý pohled na východní stěnu 1:100

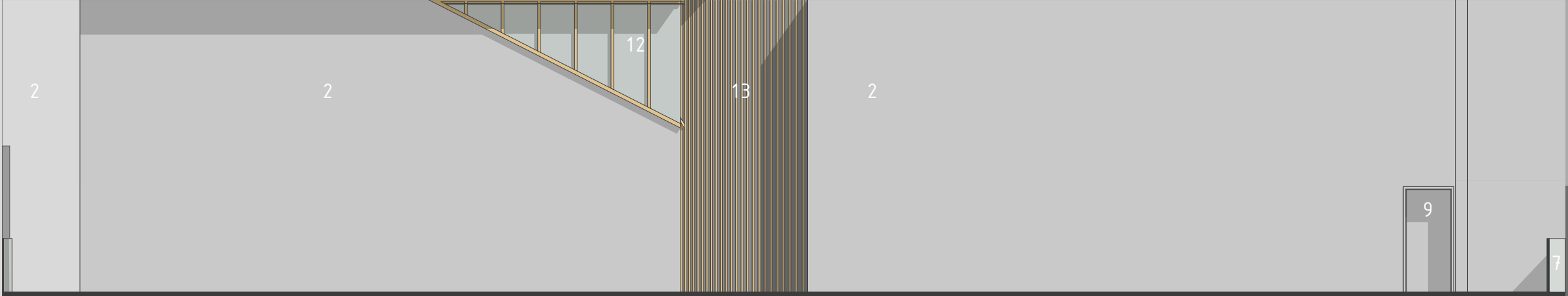
rozvinutý pohled na severní stěnu 1:100

rozvinutý pohled na jižní stěnu 1:100

rozvinutý pohled na jižní část kůru 1:100

rozvinutý pohled na severní část kůru 1:100

místnost pro rodiče s dětmi v úpravě pro děti a na Vánoce

